

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 375)

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularda Adli Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/558)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-2244/01707

3.4.1989

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 17.3.1989 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularda Adli Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

G E R E K Ç E

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Adalet Bakanları tarafından 9 Ocak 1989 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularda Adli Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşme" iki ülke arasında bu alandaki boşluğu doldurarak mevcut adli işbirliğini hukuki bir zemine oturtmuştur.

Sözleşme 6 bölüm ve 50 maddeden oluşmaktadır.

Sözleşmenin 1 inci bölümünde genel hükümlere yer verilmiştir.

2 nci Bölümünü oluşturan adli yardımlaşma bölümünde ise, adli yardımlaşmanın kapsadığı hususlar; talebin neleri ihtiva edeceği, nasıl yerine getirileceği, adli belgelerin tebliği; tanık, bilirkişilerin dinlenme usulleri; ve adli yardım talebinin red nedenleri hükme bağlanmıştır.

Suçluların iadesini kapsayan 3 üncü bölümde Âkit Tarafların ülkelerinde bulunan kişileri bir ceza kovuşturması yapılması veya hürriyeti bağlayıcı bir cezanın infazı amacıyla talep üzerine karşılıklı teslim etmeyi taahhüt ettikleri ve bu iadenin hangi şartlarda gerçekleştirileceği, hangi şartlarda iadenin yapılamayacağı gibi hususlar yer almaktadır.

Cezalarının vatandaşı oldukları Devlette infazı amacıyla hükümlülerin transferi hakkındaki 4 üncü bölümde transfer prosedürü, şartları ve nasıl yerine getirileceği açıklanmaktadır.

5 inci Bölümde Âkit Tarafların diğer taraf ülkesinde suç işlemiş bulunan vatandaşlar hakkında, diğer Âkit Tarafın talebi üzerine Mevzuatına uygun olarak kovuşturma yapmayı taahhüt ettikleri yer almakta ve bunun nasıl yerine getirileceği belirtilmektedir.

6 ncı Bölümde nihaî hükümler yer almaktadır.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/558

Karar No. : 49

17.5.1989

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları Temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görüldükçe madde-lerine geçilmesi kabul edilmiş ve Tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara
Kâtip
Gökhan Maraş
Kırşehir
Üye
Muhüttin Karaman
Gümüşhane
Üye
Murat Başesgioğlu
Kastamonu

Başkanvekili
İhsan Nuri Töpkaya
Ordu
Üye
Hasan Tanrıöver
Gaziantep
Üye
Naim Geylani
Hakkâri
Üye
Eyüp Cenap Gülşınar
Şanlıurfa

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/558

Karar No. : 18

19. 2. 1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 24.1.1990 Tarihli I-3/8 Sayılı Birleşiminde Adalet Bakanlığı ve Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

İki ülke arasında bu alandaki boşluğu doldurarak, mevcut adli işbirliğini hukuki bir zemine oturtmak amacını taşıyan Tasarı, Komisyonumuzca da uygun bulunmuş ancak benzer Anlaşma Tasarıları ile paralellığı sağlamak üzere, Tasarı Başlığı ile birinci maddedeki “... transferine” kelimeleri, “...nakline” şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul’un onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan
Adnan Tutkun
Amasya
Sözcü
M. Cavit Kavak
İstanbul
Üye
Göksel Kalaycıoğlu
Ankara
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul

Başkanvekili
Mustafa Kalemli
Kütahya
Üye
M. Tahir Köse
Amasya
Üye
H. Cahit Aral
Elâzığ
Üye
Abdulvahap Dizdaroğlu
Mardin

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 9 Ocak 1989 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşme'nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	
<i>T. Özal</i>	
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.
<i>K. Oksay</i>	<i>İ. S. Giray</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>K. İnan</i>	<i>A. Bozer</i>
Devlet Bakanı Y.	Devlet Bakanı
<i>A. Kahveci</i>	<i>A. Kahveci</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Yazar</i>	<i>C. Çiçek</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
<i>M. Topaç</i>	<i>E. Vuralhan</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı Y.
<i>M. Kalemli</i>	<i>A. Bozer</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı	Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı
<i>A. K. Alptemoçin</i>	<i>H. C. Güzel</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
<i>İ. S. Giray</i>	<i>N. Kılınç</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı
<i>E. Pakdemirli</i>	<i>H. H. Doğan</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>İ. Aykut</i>	<i>Ş. Yürür</i>
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Kültür ve Turizm Bakanı
<i>F. Kurt</i>	<i>M. T. Tütüz</i>

**ADALET KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularda Adlf Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzda aynen kabul edilmiştir.

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularda Adlf Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 9 Ocak 1989 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularda Adlf Yardımlaşma, Suçluların İadesi ve Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
POLONYA HALK CUMHURİYETİ
ARASINDA
CEZAI KONULARDA ADLI YARDIMLAŞMA
SUÇLULARIN İADESİ VE HÜKÜMLÜLERİN TRANSFERİNE
DAİR SÖZLEŞME

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
ve Polonya Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi,

hükümrana saygı, haklarda eşitlik ve işlerine karışmama ilkeleri doğrultusunda, iki ülke arasındaki dostluk bağlarını güçlendirmek ve ceza alanında ilişkilerini düzenlemek arzusuyla,

cezaî konularda karşılıklı adli yardımlaşma, suçluların iadesi ve hükümlülerin transferine dair bir sözleşme akdedilmesini kararlaştırmışlar ve bu amaçla,

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı :

Adalet Bakanı

Sayın Mehmet TOPAÇ,

Polonya Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi :

Adalet Bakanı

Sayın Lukasz BALCER,

tam yetkili temsilcileri olarak tayin etmişlerdir. Bu temsilciler, usulüne uygun olarak düzenlenmiş yetki belgelerinin teatisini müteakip, aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır :

BÖLÜM 1

Genel Hükümler

Madde 1

1. İşbu Sözleşmede düzenlenen hususlarda, Sözleşmede aksine hükümler bulunmadığı takdirde, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Polonya Halk Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı veya Başsavcılığı aralarında doğrudan haberleşeceklerdir.

2. Âkit Tarafların, ceza alanında yetkili mahkemeleri ve diğer yetkili makamları, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ve Polonya Halk Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı veya Başsavcılığı vasıtasıyla aralarında haberleşeceklerdir.

Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ve Polonya Halk Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı veya Başsavcılığı talep üzerine, ülkelerinde yürürlükte bulunan kanunî mevzuat, kanunî hükümlerin Âkit Tarafların yetkili makamları tarafından yorumlanması, en önemli kanunî belgeler ve gerektiğinde belli hukukî sorunlar konularında birbirlerine karşılıklı olarak bilgi vereceklerdir.

BÖLÜM 2

Adli Yardımlaşma

Madde 3

1. Âkit Taraflar, ceza alanında birbirlerine karşılıklı olarak mümkün olan en geniş adli yardımda bulunmayı taahhüt ederler.

2. Adli yardımlaşma özellikle belgelerin tevdi, arama, delil teşkil eden belge ve eşyalara el konulması ve teslimi, bilirkişi incelemesi, sanıkların sorgulanması, tanıkların ve bilirkişilerin dinlenmesi ve keşif yapılması gibi usul işlerinin yerine getirilmesini kapsar.

Madde 4

1. Adli yardım talebi aşağıdaki hususları ihtiva edecektir :

- a) Talepte bulunan ve talepte bulunulan makamların ismi,
- b) Davanın konusu,
- c) Sanıkların veya hükümlülerin soyadı ve adı, oturdukları veya ikâmet ettikleri mahal, uyrukluğu ve mesleği ve mümkün olduğu ölçüde, doğum yeri ve tarihi ile ebeveyninin isimleri,
- d) Kanunî temsilcilerinin soyadları, adları ve adresleri,
- e) Adli yardım talebinin konusu ve yerine getirilmesi için gerekli bilgilerle suç teşkil eden fiilin tavsifi ve niteliği,

2. Adli yardım talebi ve buna ekli belgeler, düzenleyen makamın imzasını ve resmî mühürünü ihtiva edecektir.

Madde 5

1. Bir adli yardım talebinin yerine getirilmesi için istenilen makam kendi Devletinde yürürlükte bulunan kanunî hükümleri uygulayacaktır. Bununla birlikte, istenilen makam isteyen Âkit Tarafın talebi üzerine, istenilen Tarafın kanunlarına aykırı olmadığı ölçüde diğer Âkit Tarafın usul hükümlerini uygulayabilir.

2. İstenilen makam adli yardım talebinin yerine getirilmesi konusunda yetkili bulunmadığı takdirde, adli yardım talebini istenilen Tarafın yetkili makamına iletcek ve keyfiyetten 1 inci maddenin 2 nci paragrafında öngörülen usule uygun olarak isteyen makamı haberdar edecektir.

3. İsteyen makamın talebi üzerine, istenilen makam adli yardım talebinin yerine getirileceği tarih ve yeri isteyen makama doğrudan duyuracaktır. İstenilen makam, isteyen makam temsilcilerinin adli yardım talebinin yerine getirilmesine iştirakine izin verebilir.

4. İstenilen makam, adli yardım talebinin yerine getirilmesinden sonra dosyayı isteyen makama iade edecek veya talebin yerine getirilmesine ilişkin engeller konusunda bilgi verecektir.

Madde 6

1. Âkit Taraflardan birisinin mahkemesi veya yetkili makamı tarafından görülen bir dava sırasında, diğer Âkit Tarafın ülkesinde bulunan bir tanık veya bilirkişinin hazır bulunması özellikle gerekli addediliyorsa, bu tarafın mahkemesi veya yetkili makamı davetnamenin tebliği için diğer Âkit Tarafın mahkemesine veya yetkili makamına başvurabilir.

2. 1 inci paragrafda öngörölen durumda davetname, davete icabet edilmemesi halinde para cazasını veya diğer müeyyideleri ihtiva etmeyecektir.

3. Tanıkların ve bilirkişilerin yol ve ikâmet giderleri ile kendilerine ödenecek tazminat isteyen Tarafa aittir.

4. Hangi uyrukta olursa olsun, bir davet üzerine kendi arzusuyla diğer Âkit Tarafın yetkili makamı önüne çıkacak olan tanık veya bilirkişi, bu Devletin ülkesinde, ülkeye girişinden önceki fiiller dolayısıyla ne kovuşturulabilir, ne tutuklanabilir, ne de cezalandırılabilir. Belirtilen kişiler ayrıca tanıklıkları veya bilirkişilikleri, dava konusunu teşkil eden usule ilişkin hususlara bağlantılı fiilleri sebebiyle kovuşturulamaz, tutuklanamaz veya cezalandırılmazlar.

5. Tanık veya bilirkişi, ifadesinin alındığı makamca hazır bulunmasının gerekli olmadığı hususu kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde isteyen Taraf ülkesini terketmediği takdirde 4 üncü paragrafda öngörölen dokunulmazlıktan faydalanamaz. Tanık veya bilirkişinin, kendi elinde olmayan sebeplerle isteyen Taraf ülkesini terkedemediği süre, bu süre kapsamı dışındadır.

Madde 7

1. Tebliği istenilen belgeler, istenilen Taraf dilinde yapılmış veya resmen tasdik edilmiş tercümelemlerle birlikte gönderildiği takdirde, istenilen makamca tebligat kendi Devletinin bu konuyu düzenleyen kanunî hükümlerine uygun şekilde yapılacaktır. Aksi takdirde istenilen makam bu belgeyi muhatabına ancak muvafakat etmesi halinde tebliğ edecektir.

2. Tebligat talebinde muhatabın doğru adresi ve tebliğ olunacak belge belirtilecektir.

3. Belgeler, tebligat talebinde belirtilen adreste tebliğ olunamadığı takdirde istenilen makam, muhatabın doğru adresinin tesbiti için gerekli tedbirleri alacaktır. Bu adresin tesbiti mümkün olmadığı takdirde istenilen makam, isteyen makamı haberdar edecek ve tebliğ etmesi istenilen belgeleri iade edecektir.

Madde 8

Tebellüğ belgesi, istenilen Taraf ülkesinde yürürlükte bulunan hükümlere göre düzenlenecaktır. Tebellüğ belgesi tebliğ tarihi ve yerini ihtiva edecektir.

Madde 9

6 ncı maddenin 3 üncü paragrafı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, istenilen Âkit Taraf adlı yardım dolayısıyla kendi ülkesinde meydana gelen masrafları deruhte edecek ve bunların ödenmesini talep etmeyecektir.

Madde 10

1. Adli yardımlaşma aşağıdaki hallerde reddedilebilir :

a) İstenilen Taraf, talebin yerine getirilmesini memleketinin egemenlik, güvenlik veya kamu düzenini haleldar edecek nitelikte görüyorsa;

b) Talebin ilişkin olduğu suçlar, istenilen Tarafça, siyasî suçlarla veya umumî ceza hukukuna göre suç teşkil etmeyen askerî suçlarla ilgili sayılıyorsa.

2. Adli yardımlaşma talebi yukarıdaki paragraflarda öngörölen hallerde reddedildiği takdirde gerekçesi belirtilir.

Madde 11

1. İşbu Sözleşmenin 7 nci maddesinin 1 inci paragrafında ve 36 ncı maddesinde öngörülen hususlar hariç, adli yardım talepleri ve ekindeki belgelere istenilen Taraf lisanında, Fransızca veya İngilizce onaylı tercümeleri de eklenecektir.

2. Tercümenin tasdiki, isteyen makam, yeminli bir mütercim, bir noter ya da Âkit Tarafların birisinin diplomatik temsilcisi veya konsolosluk görevlisi tarafından yapılabilecektir.

3. Adli yardım taleplerinin yerine getirilmesine ilişkin belgeler, istenilen Taraf lisanında düzenlenecektir.

BÖLÜM 3

Suçluların İadesi

Madde 12

1. İşbu Sözleşme hükümleri çerçevesinde, Âkit Taraflar ülkelerinde bulunan kişileri, bir ceza kovuşturması yapılması veya hürriyeti bağlayıcı bir cezanın infazı amacıyla, talep üzerine karşılıklı teslim etmeyi taahhüt ederler.

2. Bir ceza kovuşturması için iade ancak, her iki Âkit Tarafın kanunlarına göre altı aydan fazla hürriyeti bağlayıcı bir cezayı veya daha ağır bir cezayı mucip suçlar için yapılacaktır.

3. Bir cezanın yerine getirilmesi için iade ancak, her iki Âkit Tarafın kanunlarına göre cezayı mucip olan suçlar için ve söz konusu kişi altı aydan fazla hürriyeti bağlayıcı bir cezaya veya daha ağır bir cezaya mahkûm edilmiş bulunduğu takdirde yapılacaktır.

4. İade talebi, her iki Âkit Taraf kanunlarıncı her biri hürriyeti bağlayıcı cezayı mucip müteaddit suçlara taalluk etmekle beraber bunlardan bazıları 2 nci ve 3 üncü paragraflarda öngörülen şartlara uymadığı takdirde, istenilen Taraf bu suçlar için de iadeye karar verebilir.

Madde 13

1. Aşağıdaki durumlarda iade yapılmayacaktır :

- a) İadesi talep olunan kişi istenilen Taraf vatandaşı ise;
- b) İstenilen Taraf Kanununa göre isnat edilen suç siyasi yahut askerî nitelikte bulunmakta veya karar zamanasını ya da kanunda öngörülen başka bir sebeple yerine getirilemeyecek ise;
- c) İadesi talep olunan şahıs, istenilen Taraf ülkesinde, aynı suç dolayısıyla, yetkisizlik kararı hariç, kesinleşmiş bir mahkeme kararı veya men'i muhakeme kararına konu teşkil etmekte ise;
- d) İade talebine konu olan suç, her iki Âkit Taraf kanunlarına göre ancak mağdurun şikâyeti üzerine kovuşturuluyor ise;
- e) Suç istenilen Taraf ülkesinde işlenmiş ise.

2. İstenilen Taraf bundan başka, üçüncü bir Devlet ülkesinde işlenen ve bu ülkede bir mahkeme kararı verilmiş suç dolayısıyla yapılan iade talebini de reddedebilir. Bununla beraber, suç isteyen Taraf ülkesinde de işlenmiş ise veya bu Tarafın önemli çıkarlarına halel vermiş ise ve iade gerçeğin ortaya çıkarılması, cezanın önemi veya yerine getirilmesi yönünden fayda arz etmekte ise iade yapılacaktır.

3. İstenilen Taraf, iadesi talep olunan şahsı vatandaşı olması nedeniyle iade etmediği takdirde, isteyen Tarafın talebi üzerine ceza kovuşturmasına tevessül edecektir. Suçla ilgili dosyalar, bilgiler ve diğer deliller isteyen Tarafça gönderilecektir. İsteyen Taraf bu kovuşturmaların sonucundan haberdar edilecektir.

Madde 14

1. İade talebine, kesinleşmiş mahkeme kararının aslına uygun bulunduğu tasdik edilmiş bir sureti ile suçun tavsifine göre uygulanan kanun hükmünün tam metni eklenecektir. Hükümlü cezanın bir kısmını çekmiş ise bu husus belirtilecektir.

2. Kovuşturma amacıyla vaki iade talebine geçici tutuklama kararının aslına uygun bulunduğu tasdik edilmiş bir sureti, suç teşkil eden fiillere ait izahname ve suçun tavsifine göre uygulanacak kanun hükmünün metni eklenecektir. Suçtan bir maddî zarar husule geldiği takdirde, bunun miktarı mümkün olan ölçüde açıklanacaktır.

3. İade talebine, iadesi istenilen kişinin vatandaşlık durumu ve mümkün olduğu ölçüde, eşkali, kimliğine ilişkin bilgiler, ikametgâhı, kişisel durumu, fotoğrafı ve parmak izleri eklenecektir.

4. İade isteginde bulunan Âkit Taraf talebine iadesi istenilen kişinin işlediği suça ilişkin delillere ait belgeleri eklemek zorunda değildir.

Madde 15

İade talebi gerekli tüm bilgileri ihtiva etmediği takdirde, istenilen Taraf bunun tamamlanmasını isteyebilir. İstenilen Taraf bu amaçla, geçerli nedenlerle uzatılması mümkün olmak kaydıyla iki ayı geçmemek üzere bir süre tayin edebilir.

Madde 16

İade talebinin alınmasını müteakip istenilen Taraf, talebe konu teşkil eden kişinin tutuklanmasına ilişkin gerekli tedbirleri gecikmeksizin alacaktır. İşbu Sözleşme hükümlerine göre iade zorunluluğu olmayan hususlarda bu hüküm uygulanmaz.

Madde 17

1. İadesi istenilen kişi hakkında aynı zamanda geçici bir tutuklama kararı, kesinleşmiş bir mahkûmiyet kararı veya başka bir mahkeme kararının ittihaz edilmiş olduğunu bildiren isteyen Tarafın talebi üzerine, iade talebinin alınmasından önce muvakkaten tutuklanabilir. Muvakkaten tutuklama talebi, posta, telgraf veya yazılı iz bırakan herhangi bir kanalla iletilebilir.

2. Acil durumlarda, Âkit Tarafların yetkili makamları 1 inci paragrafta öngörülen talep bulunmasa dahi, diğer taraf ülkesinde iadeyi gerektiren bir suçu işlediğine muttali oldukları kendi ülkelerinde bulunan bir şahsı istisnai olarak muvakkaten tutuklayabilirler.

3. Diğer Âkit Taraf, işbu maddenin 1 inci ve 2 nci paragraflarında öngörülen muvakkat tutuklama tarihinden derhal haberdar edilecektir.

Madde 18

1. İşbu Sözleşmenin 17 nci maddesine uygun olarak muvakkaten tutuklanan kişi, söz konusu kişinin muvakkaten tutuklandığının diğer tarafa bildirilmesini takip eden kırkbeş

gün içinde iade talebi alınmadığı veya bunun tamamlanmasına dair istem yerine getirilmediği takdirde, serbest bırakılabilir. İsteyen Tarafın talebi üzerine, bu süre onbeş gün uzatılabilir.

2. İstenilen Âkit Taraf, isteyen Tarafın iade talebinde bulunmayacağı hususundan haberdar edildiği takdirde, muvakkaten tutuklanan şahsı derhal serbest bırakacaktır.

Madde 19

1. İstenilen Taraf, iade talebi hakkında kararını verdikten sonra, talep edilen kişinin, iade talebine konu teşkil eden fiil dışında bir suç dolayısıyla kovuşturulabilmesi veya hükümlü bulunduğu cezaı kendi ülkesinde çekmesi için teslimini erteleyebilir.

2. İstenilen Taraf, teslimin tehir edilmesi yerine istenilen şahsı isteyen Tarafa muvakkaten teslim edebilir. Muvakkaten iade olunan kişi, gönderilmesine esas teşkil eden usul işleminin ikmalini müteakip ve en geç muvakkaten iade tarihinden itibaren dört ayı geçmeyecek bir süre içinde derhal geri gönderilecektir.

Madde 20

Aynı kişinin iadesi birçok Devlet tarafından istenildiği takdirde, hangi talebin is'af olunacağına istenilen Devlet karar verecektir.

Madde 21

1. İstenilen Tarafın muvafakati bulunmaksızın, iade edilen kişi iadeden evvel işlenen ve iadeye esas olandan başka bir suç dolayısıyla kovuşturulamayacağı ve hakkında bir cezanın infazına geçilemeyeceği gibi teslim tarihinden önceki suçlar sebebiyle üçüncü bir Devlete de teslim edilemez.

2. Aşağıdaki hallerde muvafakata gerek yoktur :

a) İade edilen kişi, usul işleminin sonuçlanması veya mahkûmiyetine karar verilmesi halinde, cezanın yerine getirilmesinden itibaren bir ay içinde iade edildiği Âkit Devlet ülkesini terketmemiş ise. İade edilen kişinin kendi iradesi dışındaki sebeplerle isteyen Tarafın ülkesini terketme imkânsızlığı içinde olduğu müddet, bu sürenin kapsamı dışındadır.

b) İade edilen kişi isteyen Taraf ülkesini terkettikten sonra kendi ihtiyarıyla bu ülkeye dönmüş ise.

Madde 22

1. İstenilen Taraf, iade konusundaki kararından isteyen Tarafa bilgi verecektir.

2. İadenin tamamen veya kısmen reddedilmesi halinde, red sebepleri isteyen Tarafa iletilecektir.

3. İadenin kabul edilmesi halinde, istenilen Taraf iadenin yapılacağı yeri ve tarihini isteyen Tarafa bildirecektir. İsteyen Taraf, iade için tespit olunan günü takibeden bir ay zarfında teslim almadığı takdirde iadesine karar verilen kişi serbest bırakılacaktır.

Madde 23

İade edilen kişi firar etmiş ve istenilen Taraf ülkesine dönmüş ise, isteyen Tarafın yeni bir iade talebi dolayısıyla, işbu Sözleşmenin 14 üncü maddesinde öngörülen belgelerin iletilmesine gerek bulunmayacaktır.

Madde 24

İade talebi ile bu talebe verilecek cevap diplomatik kanaldan gönderilecektir. Müstacel durumlarda, iadeye ilişkin diğer haberleşmeler ve muvakkat tutuklama talebi işbu Sözleşmenin 1 inci maddesinin 1 inci paragrafına uygun şekilde yapılabilir.

Madde 25

1. Âkit Taraflardan her biri diğer Tarafın talebi üzerine, bu Tarafça diğer bir Devlete iade edilen kişilerin kendi ülkesinden transit olarak geçişine izin verecektir. Âkit Taraflar, işbu Sözleşme hükümlerine göre iade zorunluluğu bulunmadığı takdirde bu izni vermeye mecbur değildirler.

2. Transit geçiş istemi, iade talebine ilişkin usul çerçevesinde iletilecektir.

3. Âkit Tarafların yetkili makamları her olayda, transitin şekli, güzergâhı ve diğer şartları konusunda mutabakat sağlayacaklardır.

Madde 26

Âkit Taraflar, iade edilen kişiler hakkında tevessül olunan ceza kovuşturmaları sonucunu karşılıklı olarak bildireceklerdir. Bundan başka talep üzerine, kesinleşmiş karar örneğini de birbirlerine iletceklerdir.

Madde 27

İade ve muvakkat tutuklama prosedürü sadece istenilen Taraf Kanununa tabi olacaktır.

Madde 28

İade talebinde tevdi olunacak belgelere, istenilen Taraf dilinde, Fransızca veya İngilizce, aslına uygun olduğu tasdik edilmiş tercümeleri de eklenecektir.

BÖLÜM 4

Cezalarının Vatandaşı Oldukları Devlette
İnfazı Amacıyla Hükümlülerin Transferi

Madde 29

1. Diğer Âkit Taraf ülkesinde kesinleşmiş bir mahkeme kararıyla hürriyeti bağlayıcı bir cezaya hükümlülüklerine karar verilen Âkit Taraflardan herbirisinin vatandaşları, müşterek mutabakat üzerine ve işbu Sözleşmede öngörülen şartlar dairesinde, cezalarının yerine getirilmesi için vatandaşı buldukları Âkit Taraf ülkesine transfer edileceklerdir.

2. Cezanın infazı amacıyla hükümlünün transferi, mahkemesince mahkûmiyet kararı itihaz olunan Âkit Tarafın (Hüküm Devleti) talebi üzerine, diğer Âkit Taraf (İnfaz Devleti) hükümlüyü kabul edeceğini beyan etmiş ise yapılacaktır.

3. Hükümlünün vatandaşı olduğu Âkit Taraf, transferi imkânının nazarı itibara alınması amacıyla mahkemesince karar verilen Âkit Tarafa yazılı başvuruda bulunabilir.

Madde 30

29 uncu maddede öngörülen prosedürün başlatılması amacıyla, hükümlü, kanunî temsilcisi veya ailesi mensupları Âkit Taraflardan birinin yetkili makamlarına müracaat edebilirler. Hüküm Devletinin yetkili makamları, böyle bir müracaatta bulunabileceği konusunda hükümlüye bilgi vereceklerdir.

Madde 31

Hükümlünün transferi ancak, mahkûmiyetine neden olan fiil infaz Devletinin ceza mevzuatı açısından da bir suç teşkil etmesi halinde yapılacaktır.

Madde 32

1. Hükümlünün infaz Devletine transferi ancak rızasıyla yapılabilecektir.
2. Hükümlü rızasını geçerli olarak beyan edecek durumda bulunmamakta ise, kanunî temsilcisinin muvafakatı alınacaktır.

Madde 33

İnfaz Devleti, hükümlünün transferini kabul edip etmediğini en kısa süre içerisinde Hüküm Devletine bildirecektir.

Madde 34

1. Âkit Taraflar transfer üzerinde mutabık kaldıkları takdirde, infaz Devletinin yetkili makamı, kararda yer alan cezanın niteliği ve süresi ile bağlı olacaktır.
2. Cezanın niteliği veya süresi infaz Devletinin mevzuatı ile bağdaşmamakta veya bu Devletin mevzuatı gerektirmekte ise, infaz Devletinin yetkili makamı bu cezayı, aynı nitelikteki suçlar için kendi kanununda öngörülen cezaya dönüştürebilecektir. Bu ceza, mümkün olduğu ölçüde, niteliği itibariyle kararda verilen cezaya uygun olacaktır. Dönüştürülen ceza, niteliği ve süresi yönünden hüküm Devletinde verilen cezadan ağır olamayacağı gibi, infaz Devleti kanununda aynı nitelikte bir suç için öngörülen azamî miktarı da geçmeyecektir.
3. İnfaz Devletinin yetkili makamı, olayların sübutu ile bağlı kalacak ve hürriyeti bağlayıcı bir ceza yerine başka nitelikte bir ceza ikame edemeyecektir.

Madde 35

İnfaz Devletinin muvafakat etmesi halinde, Âkit Tarafların yetkili makamları mümkün olan en kısa süre içinde hükümlünün transferinin yerini, tarihini ve şartlarını tespit edeceklerdir. Hükümlünün transferi Hüküm Devletinin ülkesinde gerçekleştirilecektir.

Madde 36

1. Şartlı tahliye dahil cezanın infazı, infaz Devleti mevzuatına tabi olacaktır.
2. Genel ve özel af hüküm Devleti veya infaz Devleti mevzuatına göre uygulanacaktır.

3. İnfaz Devletine transfer olunan hükümlü hakkında ittihaz edilen mahkûmiyet kararının yeniden tetkiki için yapılacak herhangi bir başvuruda yalnızca hüküm Devleti mahkemesi karar verme yetkisine haiz olacaktır.

Madde 37

1. Âkit Taraflar infazı etkileyebilecek tüm durumlardan ve özellikle genel af, özel af ve kararın yeniden tetkikine dair başvuru, etki ve sonuçları ile ilgili olarak birbirlerine karşılıklı bilgi vereceklerdir.

2. İnfaz Devleti, cezanın yerine getirilmesi tamamlandığında Hüküm Devletine bilgi verecektir.

Madde 38

Hükümlünün infaz Devletine teslimi, mümkün olduğu ölçüde 25 inci maddede öngörülen usule uygun şekilde yapılacaktır.

Madde 39

1. Hükümlünün transferine dair talep yazılı olarak yapılacaktır.
2. Talebe aşağıdaki belgeler eklenecektir :
  - a) Kesinleştiğine ve infaz edilebilir nitelikte bulunduğu dair meşruhatı havi kararın aslı veya onaylanmış örneği;
  - b) Uygulanan kanun hükümlerinin metni;
  - c) Mümkün olduğu ölçüde, hükümlünün kimliği, vatandaşlığı oturduğu yer veya ikametgâhına ilişkin ayrıntılı bilgiler;
  - d) Hükümlünün cezasının hüküm Devletinde infaz edilen kısmını belirleyen belgeler;
  - e) Hükümlünün muvafakatını havi tutanak;
  - f) Talebin incelenmesi için önem arzedecek diğer tüm belgeler.

Madde 40

İnfaz Devleti, kendisine sağlanan bilgi ve belgelerin yetersiz olduğu kanaatinde ise, tamamlayıcı malûmat isteyebilir ve bu malûmatın gönderilmesi için, geçerli talep üzerine uzatılması mümkün olmak kaydıyla, bir süre tespit edebilir. Tamamlayıcı malûmatın gönderilmemesi halinde infaz Devleti, kendisine sağlanmış bulunan bilgi ve belgeleri esas alarak kararını verecektir.

Madde 41

Transfer talepleri ile ekindeki belgeler resmî tasdik işleminden muaf olacak ve infaz Devleti dilinde, Fransızca veya İngilizce tercümeleriyle gönderilecektir.

Madde 42

Hükümlünün transferi ile ilgili olarak, münhasıran Hüküm Devleti ülkesinde yapılanlar dışındaki masraflar infaz Devleti tarafından karşılanacaktır.

BÖLÜM 5

Cezai Konularla İlgili Muhtelif Hükümler

Madde 43

Âkit Taraflar diğer Taraf ülkesinde suç işlemiş bulunan vatandaşları hakkında, diğer Âkit Tarafın talebi üzerine, kendi mevzuatları hükümlerine uygun olarak kovuşturma yapmayı taahhüt ederler.

Madde 44

1. 43 üncü maddede öngörülen cezai kovuşturmayla tevessül edilebilmesi için, Âkit Tarafların birbirlerine gönderecekleri yazılı talepler aşağıdaki hususları ihtiva edecektir :

- a) İsteyen makamın adı;
- b) İşleniş tarihi ve yeri de muhtevî talebe konu teşkil eden suçla ilgili bilgiler;
- c) Sanığın kimliği, vatandaşlığı ve mümkün olduğu ölçüde ikamet ettiği veya oturduğu yer hakkında malûmat.

2. Talepnameye aşağıdaki belgeler eklenecektir :

- a) İsteyen Taraf dilinde düzenlenmiş hazırlık soruşturması evrakı veya aslına uygun olduğu onaylanmış örnekleri;
- b) Ceza kovuşturması sırasında delil teşkil edebilecek tüm eşyalar ve belgeler; bu konuda işbu Sözleşmenin 46 ncı maddesi hükümleri uygulanacaktır;
- c) Suçun işlendiği yerde yürürlükte olan mevzuata göre uygulanması gereken kanun hükümleri metinleri;
- d) Mümkün olduğu ve gerektiği takdirde, sanığın fotoğrafı ve parmak izleri.

3. Talepte bulunulan Âkit Taraf, kovuşturma sonucundan diğer Tarafa bilgi verecek ve kesinleşen kararın bir örneğini gönderecektir.

Madde 45

1. Diğer Tarafın ülkesinde tutuklu bulunan kişilerin tanık sıfatıyla dinlenilmeleri gerekiyorsa, istenilen Taraf bu kişilerin, tutukluluk hallerinin devamı ve dinlendikten sonra en kısa süre içinde geri gönderilmeleri şartıyla, isteyen Taraf ülkesine gönderilmelerine muvafakat edebilir.

2. Üçüncü bir devlet ülkesinde tutuklu olan kişilerin tanık sıfatıyla dinlenmeleri gerektiği takdirde, Âkit Taraflar, bu kişilerin kendi ülkelerinden transit geçişlerine izin vereceklerdir.

3. Yukarıda 1 inci ve 2 nci paragraflarda öngörülen hususlarda, işbu Sözleşmenin 6 ncı maddesi hükümleri mümkün olduğu ölçüde uygulanacaktır.

Madde 46

1. Suçun işlenişine ilişkin olanları ile ceza kovuşturması sırasında delil teşkil edebilecek diğer tüm eşyalar, isteyen Tarafa talep edilen kişinin ölümü veya başka sebeplerle iadesi gerçekleştirilemese dahi, teslim edilecektir.

2. İstenilen Taraf, başka bir ceza kovuşturması için gerekli görülmesi halinde sözkonusu eşyanın teslimini geçici olarak erteleyebilir.

3. Teslim edilecek eşyalar üzerindeki üçüncü kişilerin hakları saklıdır. Ceza kovuşturmasının sonuçlanmasını takiben bu eşyalar, ilgililere teslim edilmek üzere gönderen Tarafa iade olunacaktır.

Madde 47

Suçluların iadesi ve eşyaların teslimi ile ilgili olarak, münhasıran istenilen Taraf ülkesinde yapılanlar dışındaki masraflar isteyen Tarafa karşılanacaktır.

Madde 48

1. Âkit Taraflar, diğer Taraf vatandaşları hakkında ittihaz olunan ve kesinleşen mahkûmiyet kararları ile ilgili bilgileri, yılda en az bir defa olmak üzere birbirlerine iletceklerdir.

2. Ākit Taraflar talep üzerine, daha önce istenilen Taraf ülkesinde ikamet eden kişiler hakkındaki adli sicil kayıtlarına ilişkin malûmatı, ceza kovuşturması dolayısıyla birbirlerine iletceklerdir.

3. Yukarıda 1 inci ve 2 nci paragraflarda öngörülen hallerde Ākit Taraflar, mümkün olduğu ölçüde mahkûm edilen kişilerin parmak izlerini de birbirlerine göndereceklerdir.

BÖLÜM 6

Son Hükümler

Madde 49

İşbu Sözleşme, yürürlüğe girmesinden önce veya sonra vuku bulan olaylara ilişkin talepler konusunda uygulanacaktır.

Madde 50

1. İşbu Sözleşme onaylanacak ve Varşova'da yapılacak onay belgelerinin teatisinden otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Sözleşme süresiz olarak akdedilmiştir. Ākit Taraflardan her biri diplomatik kайдan Sözleşmeyi feshedebilir. Böyle bir durumda, fesih tarihinden altı ay sonra Sözleşme yürürlükten kalkacaktır.

İşbu hükümlerin kanıtı olarak, Ākit Tarafların Yetkili Temsilcileri Sözleşmeyi imzalamış ve mühürlerini tatbik etmişlerdir.

Ankara'da 9 Ocak 1989 tarihinde Türkçe, Lehçe ve Fransızca dillerinde herbirisi ikişer nüsha, ve herbiri esas metin olarak düzenlenmiştir. İhtilaf halinde Fransızca metni geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Cumhurbaşkanı Adına
Mehmet TOPAÇ

Polonya Halk Cumhuriyeti
Devlet Konseyi Adına
Lukasz BALCER